

schijning, zelfs midden in de stad. In de schoorsteenen van de huizen zoeken ze in den winter soms beschutting. Broedt hier in holle boomen en knotwilgen, elders in de bosschen of in het hout van de duinen.

8. Boschuil (*Strix aluco aluco* (L.)).

Tawny Owl, Waldkauz, Hulotte.

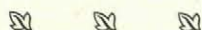
Groote Katuil.

Id. kenm.: Bevederde teenen en een lichtgekleurde snavel; sterk gestreepte en gevlekte onderdeelen en groote bijna zwarte oogen. Aanv. kenm.: Geen oorpluimen, afgeronde staart, die niet geheel bedekt wordt door de vleugels in rust. Op de schouderveeren enkele witte vlekken.

Er komen twee typen voor: een met overheerschend rossig vederkleed en een met een grauwe hoofdtint.

Snavel 27—30; vleugel 265—305; loop-been 35—45.

Een vrij zeldzame standvogel, echter plaatselijk meer algemeen. Zoo is in de omgeving van Dordrecht de boschuil een gewone ver-

PREHISTORICA UIT DE „LANGE DUINEN”

BIJ SOEST.

In den loop der jaren is in D.L.N. al heel wat geschreven over prehistorie. Vele interessante vondsten uit verschillende deelen van ons land werden afgebeeld en beschreven. Tot nog toe echter is er, voor zoover ik weet, geen melding gemaakt van vondsten uit de provincie Utrecht. Daarom zal de hieronder volgende korte opsomming van de door mij gedane vondsten en de vondstomstandigheden sommige lezers misschien belang inboezemen.

Het terrein. Het terrein, waar ik sedert een paar jaar de artefactenjacht beoefen, de „Lange Duinen” genaamd, is een mooi, tamelijk uitgestrekt verstuivingsterrein (± 80 H.A.) onder de gemeente Soest. Aan de Zuidzijde wordt het begrensd door de spoorlijn Utrecht-Amersfoort en aan de Westzijde ongeveer door de spoorlijn Utrecht-Baarn. Dat de zandverstuivingen zich in vroeger tijd nog heel wat verder uitgestrekt moeten hebben, is te zien aan de kwijnende dennen-aanplantingen er omheen.

De hoogte van het terrein varieert volgens de stafkaart van 5,7 tot 15 M. + A.P.

De vondsten. Aan gave werktuigjes was de buit tamelijk gering. Het belangrijkste is hierbij op ware grootte afgebeeld. Des te talrijker daarentegen waren op sommige plaatsen de afvalsplinters en -spanen, waartusschen ook nogal wat fragmenten van werktuigen, zoodat we daar zonder twijfel met echte ateliers te doen hadden.

In het geheel waren een drietal ateliers duidelijk te onderscheiden. In één geval kon ik enkele spanen, waarvan er een reeds wat geretoucheerd was, weer aan elkaar passen. Nuclei werden echter zeer sporadisch aangetroffen: in totaal vier.

De artefacten lagen in de meeste gevallen op een zandige leemlaag, die compacter was dan de omgeving en dus ook langer weerstand had kunnen bieden aan storm- en regenvlagen. Alleen de lichtere stukken, zooals b.v. de trapezoidale pijlpuntjes, vond ik meer verspreid. In hoeverre hieraan de wind schuld heeft, waag ik niet uit te maken.

Van de tamelijk gave instrumentjes, die ik heb afgebeeld, zijn de eerste zeven (Nos. 1—7) schrapertjes, zooals ze gedurende millennia op bijna de geheele wereld zijn gebruikt. Ze zijn steeds moeilijk in een bepaalde periode thuis te brengen. Daar ze echter alle, uitgezonderd No. 5,

bijgeenvonden zijn met echte Tardenois-typen als de Nos. 8, 16 en 17, is het niet uitgesloten, dat ze eveneens uit het mesolithicum zouden stammen.

De Nos. 8, 9 en 15 zijn mesjes met afgestompten rug; No. 10 is een prachtig mes van neoli-

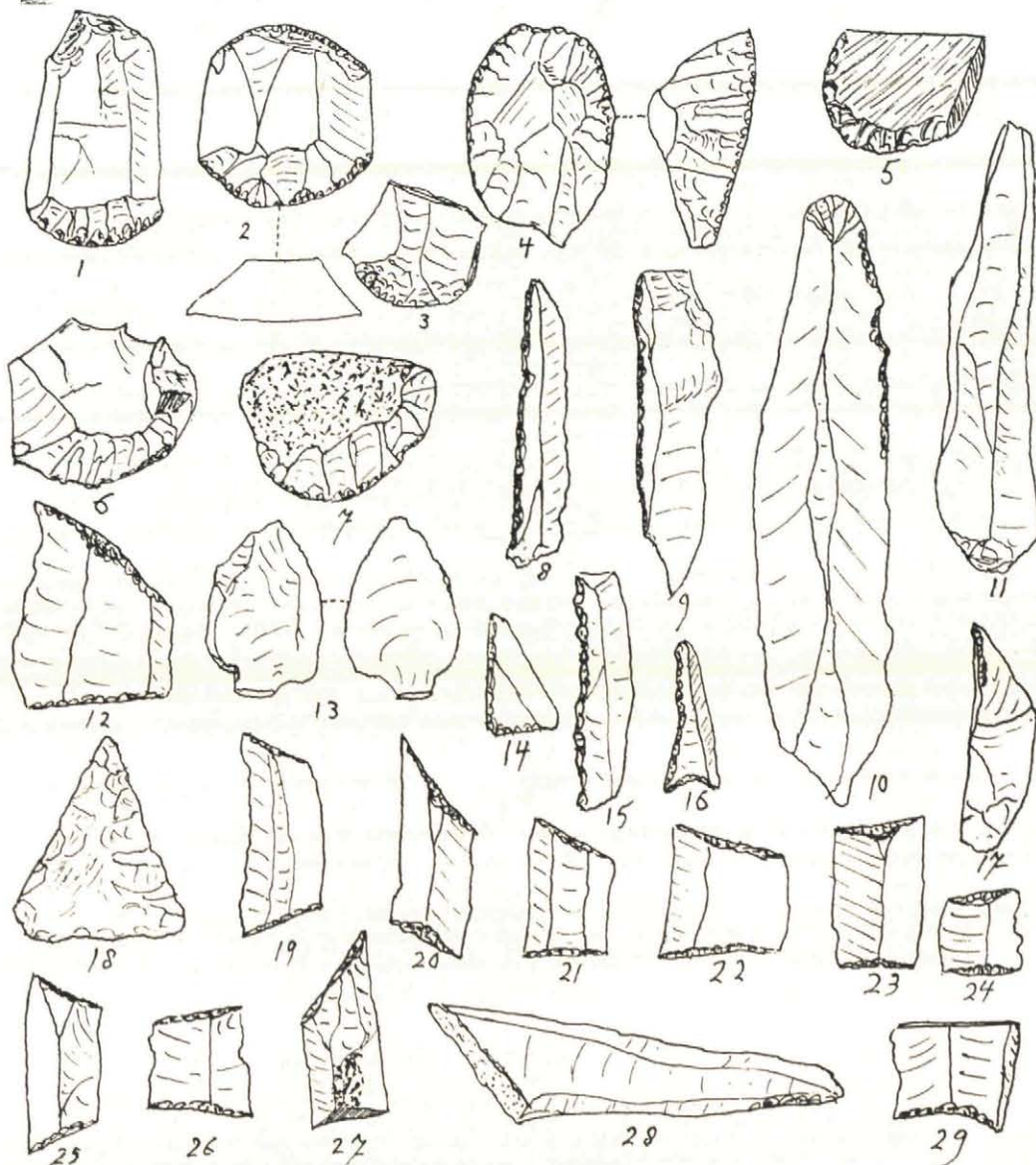

Fig. 1. Vondsten in de Lange Duinen.

thisch type, samengevonden met No. 11 en No. 28, eveneens messspanen; bovendien lagen in de onmiddellijke nabijheid nog No. 13 en No. 18. Het stukje silex onder No. 13 afgebeeld houd ik voor een pijlspits; merkwaardig is het duidelijk begin van een steeltje. Een heel andere

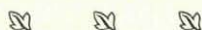
pijlpunt is No. 18, die de retouche bezit van de eerste helft van het neolithicum. Het eenige werktuig, dat geen retouche vertoont, is No. 11.

Het leeuwenaandeel vormen verder de bekende trapeziumvormige stukjes vuursteen met steilretouche; No. 12 is wel een zeer zonderling specimen. Over het gebruik van mikrolithen als No. 14 handelt een vroeger artikel in D. L. N. jrg. XXXV, afl. 5 van de hand van den heer Popping, waar ik gevoegelijk naar kan verwijzen. Een zeldzaam fijn stukje is No. 16; het is een minuscuul holschaafje om pijlschachten of beenen naalden mee rond te maken. Verder vinden we onder No. 17 nog een stevig boorachtig instrument afgebeeld.

In verband met het feit, dat werktuigen van mesolithische inslag overwegen bij de vondsten, is het misschien van belang te vermelden, dat N.W. van het terrein, aan de overzijde van de spoorlijn Utrecht-Baarn het z.g. Soesterveen gelegen is. Dit is evenwel tegenwoordig geen veen meer, doch geheel herschapen in gras- en bouwland. Alleen een klein stuk is in de natuurlijke staat gelaten en thans het bezit van de Ver. tot beh. van Natuurmonumenten. Dit Soesterveen was in vroeger tijden waarschijnlijk open water¹⁾. Nu is herhaaldelijk gebleken, dat bij het uitzoeken van een geschikt jacht- en woonterrein de aanwezigheid van water een groote rol speelde voor den mesolithischen jager-visscher. Een dergelijke rol zou het Soesterveen eveneens gespeeld kunnen hebben.

Men ziet: op prehistorisch gebied levert ook het midden van ons land bij nauwkeurig onderzoek nog wel iets op.

L. A. H. BOUWMAN.

EEN MUIS!

Een kort en haastig tikje op de deur en een meisje stapt de klas binnen, vragend om een jampotje met deksel, „want Meneer heeft een muis gevangen!”

Dat tengevolge van deze mededeeling eenige drukte ontstond, — lachen bij de jongens en gichelen bij de meisjes — is het gevolg van de eigenaardige reactie op: Muis! Een muis is nou eenmaal een muis!

En toch . . . deze muis, met behulp van een borddoek en een drinkglas van haar vrijheid beroofd, waarbij de kleine vraagster ook nog een handje had geholpen, deze muis bleek een zeer bijzondere muis te zijn.

Allereerst wees het spitse snuitje er al op, dat geen gewone huis- of veldmuis zich had laten vangen. De haarkleur was ook meer bruin-rose en de oortjes en oogjes waren te klein van proportie voor onze bekende knager, al deden dan ook de tandjes voor in het spitse, maar krachtige bekje wel eenigszins „muisachtig” aan.

Toen het muisje goed en wel in het gedekselde jampotje was opgeborgen — Meneer had voor alle veiligheid maar eenige gaten in het deksel gestoken — bleek ten duidelijkste, dat het druk doende diertje met de veel te kleine oogjes en de lange breed-uitstaande snorharen — een

Fig. 1. Onze Spitsmuis.

1) Nog op oude stafkaarten staan op die plaats plassen open water aangegeven.